

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 17/3/ 2010
Αριθμ. Πρωτ.: 51

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 535/29-07-2010

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ.
Γ. Κασαπίδης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι τελευταίες εξελίξεις, στις οποίες αναφέρθηκαν δημοσιεύματα, σχετικά με την υποχρεωτική σήμανση στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, της πληροφορίας εάν προέρχονται από ζώα που ανατράφηκαν με ζωοτροφές που εμπεριέχουν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, αφορούν στη ψηφοφορία της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναφορικά με τη δεύτερη ανάγνωση του σχεδίου Κανονισμού «όσον αφορά τη θέσπιση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα νέα τρόφιμα, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 και για την κατάργηση του Καν. (ΕΚ) 258/97 και του Καν. (ΕΚ) 1852/2001 της Επιτροπής».

✓ Στη συνεδρίαση της ολομέλειας, που πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουλίου 2010, δεν έγινε δεκτή η τροπολογία που είχε προταθεί από την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (αρ. πρωτ. κειμένου: Α7-0152/2010) και αφορούσε στην προσθήκη στο άρθρο 9 σημείο 2^ε του υπό εκπόνηση Κανονισμού της παρακάτω διάταξης «Τα προϊόντα που παράγονται από ζώα στα οποία έχουν χορηγηθεί γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές πρέπει

να φέρουν την επισήμανση 'παράχθηκε από ζώα τα οποία είχαν τραφεί με γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές'».

Ο λόγος απόρριψης της τροπολογίας ήταν κυρίως το γεγονός ότι η εν λόγω διάταξη δεν εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του υπό συζήτηση σχεδίου Κανονισμού.

Από τον Απρίλιο του 2004 ισχύουν και εφαρμόζονται από όλα τα Κράτη-Μέλη και επομένως και από τη χώρα μας οι Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και Καν. (ΕΚ) 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση, επισήμανση και ιχνηλασιμότητα των Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ) που αφορούν τρόφιμα και ζωοτροφές. Οσον αφορά ΓΤ τρόφιμα και ζωοτροφές τα οποία έχουν πάρει έγκριση, αυτά υπόκεινται σε ελέγχους ορθής επισήμανσης, ενώ ταυτόχρονα, γίνονται αυστηροί έλεγχοι για τον εντοπισμό εισαγωγών μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων προϊόντων, βασισμένοι σε ανάλυση επικινδυνότητας (Risk Assessment).

Σύμφωνα με τους Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και Καν. (ΕΚ) 1830/2003, Άρθρα 12 και 4 αντίστοιχα, αφενός για να υπάρχει δυνατότητα επιλογής στον καταναλωτή και αφετέρου για να αποφεύγεται η παραπλάνηση του, απαιτείται «για τα προϊόντα που αποτελούνται από ή περιέχουν ΓΤΟ», οι φορείς διακίνησης να διασφαλίζουν σε ότι αφορά την επισήμανση ότι:

α) για τα προσυσκευασμένα προϊόντα ή συστατικά τροφίμων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από ή περιέχουν ΓΤΟ και που απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή, οι λέξεις «Το παρόν περιέχει/αποτελείται/παράγεται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (όνομα του οργανισμού/ών)» ή «Το παρόν προϊόν περιέχει/αποτελείται/παράγεται από γενετικώς τροποποιημένο (όνομα του οργανισμού/ών)», αναγράφονται στην ετικέτα στη γλώσσα της χώρας στην οποία θα διακινηθεί το προϊόν, στο ίδιο μέγεθος και με την ίδια γραμματοσειρά που αναγράφονται άλλα σχετικά στοιχεία του προϊόντος.

β) για τα μη προσυσκευασμένα προϊόντα (π.χ. χύδην προϊόντα) που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από ή περιέχουν ΓΤΟ και που

απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή, οι λέξεις «Το παρόν περιέχει/αποτελείται/παράγεται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (όνομα του οργανισμού/ών)» ή «Το παρόν προϊόν περιέχει/αποτελείται/παράγεται από γενετικώς τροποποιημένο (όνομα του οργανισμού/ών)» αναγράφονται επί του εκθετηρίου του προϊόντος ή πλησίον αυτού, στη γλώσσα της χώρας στην οποία διακινείται το προϊόν.

Από την υποχρέωση αυτή, απαλλάσσονται τα τρόφιμα που περιέχουν υλικό το οποίο περιέχει, αποτελείται ή παράγεται από εγκεκριμένους ΓΤΟ σε συνολικό ποσοστό $< 0,9\%$ επί κάθε μεμονωμένου συστατικού του τροφίμου, εφόσον η παρουσία του υλικού αυτού είναι τυχαία και τεχνικώς αναπόφευκτη και οι επιχειρήσεις επιδεικνύουν (εάν συμβαίνει κατ' εξακολούθηση) τεκμήρια επ' αυτού.

Όσον αφορά την ιχνηλασιμότητα προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από ή περιέχουν ΓΤΟ, πρέπει σε όλα τα στάδια διάθεσης στην αγορά να συνοδεύονται από έγγραφα που να αναφέρουν ότι «περιέχουν/αποτελούνται/παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (όνομα του οργανισμού/ών)» καθώς και τους μοναδικούς ταυτοποιητές των ΓΤΟ (δεν είναι απαραίτητοι οι ταυτοποιητές στην περίπτωση που τα προϊόντα παράγονται από ΓΤΟ).

Από την υποχρέωση αυτή, απαλλάσσονται τα τρόφιμα που περιέχουν υλικό το οποίο περιέχει, αποτελείται ή παράγεται από εγκεκριμένους ΓΤΟ σε συνολικό ποσοστό $< 0,9\%$ επί κάθε μεμονωμένου συστατικού του τροφίμου, εφόσον η παρουσία του υλικού αυτού είναι τυχαία και τεχνικώς αναπόφευκτη και οι επιχειρήσεις επιδεικνύουν (εάν συμβαίνει κατ' εξακολούθηση) τεκμήρια επ' αυτού. Επίσης εξαιρούνται τα τρόφιμα για τα οποία η Κοινοτική νομοθεσία προβλέπει ειδικά συστήματα ταυτοποίησης.

Στις περιπτώσεις εγκεκριμένων ΓΤ πρωτογενών προϊόντων, τα οποία θα υποστούν μεταποίηση προκειμένου να διατεθούν στην αγορά, ενημερώνεται πάντα - είτε υπάρχει είτε δεν υπάρχει ορθή επισήμανση - ο ΕΦΕΤ προκειμένου να προβεί σε ελέγχους ορθής επισήμανσης στο μεταποιημένο προϊόν.

Επισημαίνεται ότι, τα προϊόντα προελεύσεως ΗΠΑ δεν έχουν από την εθνική τους νομοθεσία ανάγκες επισήμανσης για γενετικές

τροποποιήσεις. Ως εκ τούτου σε περίπτωση εργαστηριακής ανίχνευσης ή δήλωσης εγκεκριμένης γενετικής τροποποίησης σε τέτοια προϊόντα τα οποία δεν φέρουν επισήμανση, οι εισαγωγείς πρέπει να προβαίνουν σε αλλαγή επισήμανσης (στην γλώσσα της χώρας στην οποία θα διακινηθούν).

Δεν θεωρούνται ΓΤ τα τρόφιμα, τα οποία προέρχονται από ζώα τα οποία έχουν τραφεί με ΓΤ ζωοτροφές. Γενετικώς Τροποποιημένο θεωρείται το τρόφιμο το οποίο περιέχει, αποτελείται ή παράγεται από ΓΤΟ. Επισημαίνεται η διαφορά της έκφρασης «παράγεται από» (περίπτωση ΓΤΟ τροφίμου), από την έκφραση «παράγεται με» (περίπτωση προϊόντων από ζώα τα οποία έχουν τραφεί με ΓΤ ζωοτροφές).

Τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα υπόκεινται επίσης, στη γενική νομοθεσία που διέπει τον τομέα, δηλαδή στην οδηγία 2000/13/ΕΚ σχετικά με την επισήμανση και στον Καν. (ΕΚ) 767/2009 για τη διάθεση στην αγορά και στη χρήση ζωοτροφών.

Η υποχρεωτική αναγραφή στα προϊόντα κρέατος και γάλακτος ότι αυτά προέρχονται από ζώα που έχουν εκτραφεί από μη γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς είναι ένα ζητούμενο που δεν έχει ακόμη επιλυθεί σε Κοινοτικό επίπεδο.

Η υποχρεωτική αναγραφή θα μπορούσε να θεσπιστεί υπό την προϋπόθεση:

1. ότι θα μπορούσε να τεκμηριωθεί και να ελεγχθεί, δεδομένου ότι υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες όσον αφορά στη διενέργεια των εργαστηριακών αναλύσεων, καθώς δε δύναται να ανιχνευθεί γενετικό υλικό (DNA) ζωοτροφής σε εδώδιμους ιστούς ή στο γάλα των ζώων. Συνεπώς, ο εργαστηριακός έλεγχος για την ύπαρξη ή όχι γενετικής τροποποίησης σε επίπεδο τροφίμου ζωικής προέλευσης είναι πρακτικά αδύνατος,

2. ότι αυτό θα γίνει κατά εναρμονισμένο τρόπο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι μεμονωμένα σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα και φαινόμενα παραπλάνησης του καταναλωτή από τη διαφορετική αντιμετώπιση του θέματος στα διάφορα Κράτη-Μέλη.

Επισημαίνεται ότι, η Ελλάδα συμμετέχει στα όργανα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και λαμβάνει μέρος στις

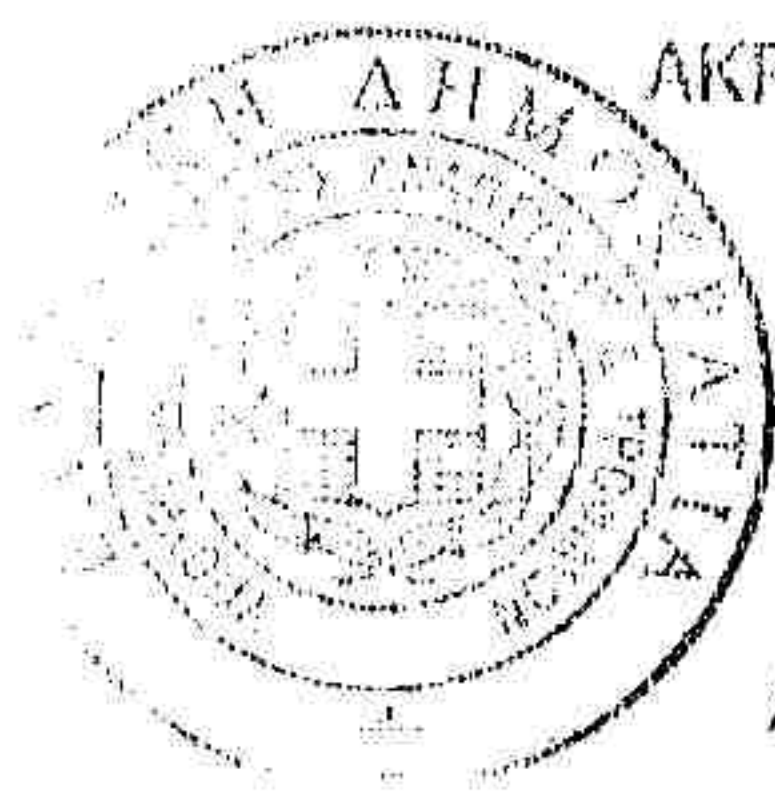
σχετικές συζητήσεις που αφορούν τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (Γ.Τ.Ο.). Οι αποφάσεις, με τη μορφή νομοθετικών κειμένων, που λαμβάνονται από την Ε.Ε. και τις οποίες καλούνται να εφαρμόσουν όλα τα Κράτη-Μέλη, δημοσιεύονται στα αντίστοιχα επίσημα έντυπα και τις ιστοσελίδες.

Όσοι Γ.Τ.Ο. δεν έχουν λάβει έγκριση στην Ε.Ε. χαρακτηρίζονται ως 'μη ασφαλείς' και δεν επιτρέπεται η χρήση τους σε τρόφιμα ή/και ζωοτροφές.

Την περίοδο αυτή, το νομικό πλαίσιο που διέπει τη νομοθεσία των Γ.Τ.Ο. βρίσκεται υπό αξιολόγηση (http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/evaluation/index_en.htm) και τα αποτελέσματα της μελέτης αξιολόγησης, θα τεθούν υπόψη της Επιτροπής της Ε.Ε. (Commission) και όπου αυτή κρίνει απαραίτητο θα αναλάβει πρωτοβουλίες.

Τέλος, ο ΕΦΕΤ όσον αφορά θέματα ασφάλειας τροφίμων που σχετίζονται με Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, ενημερώνει το καταναλωτικό κοινό τόσο με Δελτία Τύπου προς όλα τα μέσα ενημέρωσης, καθώς και από την ιστοσελίδα του.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ρουσόπουλος

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη